

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 10 sierpnia 2026 r.

Poz. 4928

Podpisany przez:
Elżbieta Barbara Żabicka-Lakomy
Data: 10.08.2026 09:17:09

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IFIII.4131.1.74.2026 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 31 lipca 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662) i art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 i 781)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXVI/289/26 Rady Miejskiej Orzesze z dnia 25 czerwca 2026 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Orzesze (zmiany obszarowe).

Uzasadnienie

W myśl art. 85 i 86 ustawy o samorządzie gminnym, wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością gminną na podstawie kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 91 wskazanej ustawy uchwała gminy, która jest sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego.

W dniu 25 czerwca 2026 r. Rada Miejska Orzesze podjęła uchwałę Nr XXVI/289/26 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Orzesze (zmiany obszarowe).

Stosownie do przepisu art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w dniu 2 lipca 2026 r. Rada Miejska Orzesze przekazała organowi nadzoru uchwałę z dnia 25 czerwca 2026 r. Nr XXVI/289/26, a w dniu 1 lipca 2026 r. Wojewoda otrzymał dokumentację prac planistycznych, celem dokonania oceny zgodności tej uchwały z prawem.

W dniu 24 lipca 2026 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze oraz poinformował Gminę o możliwości złożenia wyjaśnień. Gmina skorzystała ze swojego uprawnienia i w dniu 29 lipca 2026 r. złożyła wyjaśnienia.

W trakcie prowadzonego postępowania nadzorczego, organ nadzoru stwierdził, że została ona podjęta z naruszeniem zasad sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w następującym zakresie:

1. Tryb sporządzania miejscowego planu unormowany jest przede wszystkim w art. 14, 17, 19 i 20 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r., poz. 538, zwanej dalej: *upzp*). Zgodnie z art. 17 pkt 2 *upzp* organ sporządzający plan miejscowy zawiadamia o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu planu miejscowego. Z kolei, stosownie do art. 17 pkt 6 lit. a i b ustawy wójt, burmistrz, prezydent miasta występuje o opinię o projekcie miejscowego planu oraz o uzgodnienie projektu miejscowego planu. W związku z tym, Burmistrz Miasta Orzesze powinien był wystąpić o opinię o projekcie planu miejscowego do organów wymienionych w art. 17 pkt 6 lit. a *upzp*, w tym do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego oraz dyrektora zarządu zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w zakresie wpływu ustaleń planu na

funkcjonowanie melioracji wodnych. Z treści samego planu miejscowego wynika bowiem, że na obszarze opracowania znajdują się urządzenia melioracji wodnych.

Analiza dokumentacji prac planistycznych wykazała brak dowodów na powyższe czynności t.j. zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego oraz wystąpienia o opinie o planie miejscowym, do ww. organów.

Gmina, sporządzając plan miejscowy, nie ma delegacji ustawowej do wybiórczego stosowania przepisów dotyczących procedury sporządzania planu miejscowego i nie może selektywnie zawiadamiać o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego i wybiórczo występować o opinie do organów wymienionych w art. 17 pkt 6 lit. a *upzp*, zakładając przy tym, że organ zawiadamiany, a później opiniujący nie wniesie nic do sprawy oraz, że przedstawione stanowisko organów nie mogłoby skutkować odmiennym ukształtowaniem ustaleń planu, jak w złożonych wyjaśnieniach tłumaczy to Gmina. Burmistrz Orzesza tym samym bezprawnie pozbawił kompetencji ustawowo przypisanych ww. organom, co do możliwości wypowiedzi w przedmiocie niniejszej uchwały.

Ponadto, w ocenie Wojewody, nie można również przyjąć wyjaśnień organu gminy dotyczących niewiążącego charakteru opinii, bowiem czym innym jest brak związania treścią takiego stanowiska, a czym innym niedopełnienie procedury planistycznej związanej z wystąpieniem o nią. Podkreślić przy tym należy, że przepis art. 17 pkt 9 *upzp* wyraźnie wskazuje, że wójt, burmistrz albo prezydent miasta wprowadza zmiany do projektu planu miejscowego wynikające z uzyskanych opinii i dokonanych uzgodnień. Nie jest to zatem czynność fakultatywna.

Brak zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego oraz brak wystąpienia o opinie do planu, do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego oraz dyrektora zarządu zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie spowodował naruszenie art. 17 pkt 2 i pkt 6 lit. a *upzp*. Stwierdzone naruszenie trybu sporządzania planu uznać należy zatem za istotne, skutkujące podjętym środkiem nadzoru.

2. Zgodnie z art. 4 ust. 1 *upzp*, określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 9 *upzp*, w planie miejscowym określa się obowiązkowo szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy. Te szczególne warunki zagospodarowania terenów wynikają między innymi z rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. *w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze* (Dz. U. z 1959 r., Nr 52, poz. 315 dalej rozporządzenie), a w szczególności z § 3 rozporządzenia. Wskazano w nim, iż odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m. Odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren, w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza, posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone.

Analiza rysunku planu – załącznik nr 1, arkusz nr 4 badanej uchwały – wykazała na terenach o symbolach 11MN i 7ZN brak oznaczenia zasięgu pięćdziesięciu metrów oraz zasięgu stu pięćdziesięciu metrów od terenu cmentarza parafialnego w Zawadzie. Powyższe spowodowało brak informacji o ograniczeniu w zagospodarowaniu ww. terenów wynikających z rozporządzenia.

Gmina w złożonych wyjaśnieniach tłumaczy, że brak oznaczenia na terenach o symbolach 11MN i 7ZN zasięgu strefy 150 od granicy cmentarza nie wpływa na zakres obowiązujących ograniczeń zawartych w § 13 uchwały. Ustalenia te nie odwołują się do graficznie wyznaczonych stref, lecz bezpośrednio do odległości od granicy cmentarza.

Wojewoda przyjął wyjaśnienia gminy jednak ich nie podziela, bowiem § 4 ust. 1 pkt 6 i pkt 7 badanej uchwały stanowi, że **ustaleniami obowiązującymi na rysunku planu** są następujące oznaczenia graficzne i tekstowe: 6) zasięg pięćdziesięciu metrów od terenu cmentarza, 7) zasięg stu pięćdziesięciu metrów od terenu cmentarza. Z powyższego wynika, że ww. oznaczenia graficzne są obowiązujące i mają istotny wpływ przy odczytywaniu regulacji planu.

Ponadto pokazanie na rysunku planu oznaczeń zasięgu odległości 50 m i 150 m od terenu cmentarza na pozostałych terenach objętych planem, na których te uwarunkowania występują daje podstawę do odczytu

planu w sposób jednoznaczny tzn., że ustalenia dla ww. zasięgów są kompletne i na innych terenach nie występują, zwłaszcza że tereny cmentarzy, od których wyznaczono odległości są położone poza obszarem opracowania planu miejscowego.

Brak oznaczeń zasięgu odległości 50 m i 150 m od terenu cmentarza na terenach o symbolach 11MN i 7ZN spowodował brak ustaleń o ograniczeniu w zagospodarowaniu ww. terenów i tym samym naruszono art. 15 ust. 2 pkt. 9 *upzp* jak i § 3 cyt rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. *w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze*.

Podsumowując należy zaznaczyć, że przepisy art. 28 *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* jednoznacznie wskazują, iż istotne naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub w części. O zakresie rozstrzygnięcia decyduje natomiast fakt, czy stwierdzone naruszenie prawa będzie miało wpływ na całą uchwałę, czy będzie dotyczyło jedynie pojedynczych przepisów niezgodnych z aktami prawa hierarchicznie wyższymi, które to jednak naruszenia nie będą rzutować na całą uchwałę. Wziąwszy wszystkie okoliczności pod uwagę, stwierdzić należy, iż w przedmiotowej sprawie doszło do istotnego naruszenia trybu sporządzania planu miejscowego, co oznacza konieczność stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Uznać zatem należy, że uchwała Rady Miejskiej Orzesze Nr XXVI/289/26 z dnia 25 czerwca 2026 r. *w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Orzesze (zmiany obszarowe)*, narusza wymienione w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym przepisy, w związku, z czym wydanie niniejszego rozstrzygnięcia stało się konieczne i uzasadnione, a zatem należało orzec, jak w sentencji.

Stosownie do przepisu art. 92 ust. 1 *ustawy o samorządzie gminnym* stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia Radzie Miejskiej Orzesze rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od jego doręczenia Radzie Miejskiej Orzesze.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Infrastruktury

Bożena Goldamer-Kapała

Pouczenie o możliwości wniesienia skargi w formie elektronicznej

1. Skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze można wnieść w formie elektronicznej lub papierowej.
2. Skarga przekazana w formie dokumentu elektronicznego powinna zawierać wszystkie wymogi pisma sporządzonego w postaci papierowej.
3. Skarga wnoszona w formie dokumentu elektronicznego, powinna ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisana przez stronę lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
4. Jeżeli skarga nie zawiera adresu elektronicznego przyjmuje się, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego.
5. Do skargi wniesionej w formie dokumentu elektronicznego nie dołącza się jej odpisów.
6. Do skargi należy dołączyć pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa.